

FIȘA DISCIPLINEI

Direcții actuale în sintaxă și semantică Modul 2

Current Trends in Syntax and Semantics

Anul 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Școala doctorală de studii lingvistice și literare
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclu de studii	Doctorat
1.6. Programul de studii / Calificarea	Doctorat în filologie/ Doctor în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Direcții actuale în sintaxă și semantică				Codul disciplinei		LDR1206	
2.2. Titularul activităților de curs			Ștefan Oltean / Liana Pop						
			Fișă pentru conținut modul 2 (Liana POP)						
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic			Ștefan Oltean / Liana Pop						
			Fișă pentru conținut modul 2 (Liana POP)						
2.4. Anul de studiu		1	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DF
								Obligativitate	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / curs practic	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	36 (din care pentru modul 3: 12)	din care: 3.5. curs	24 (din care pentru modul 3: 8)	3.6 seminar / curs practic	12 (6 pentru fiecare modul)
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					48
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și (eventual, pe teren)					74
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					48
Tutoriat (consiliere profesională)					6
Examinări					2
Alte activități					36
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					214
3.8. Total ore pe semestru					250
3.9. Numărul de credite					10

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	nu e cazul
4.2. de competențe	cunoștințe de engleză și franceză

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs, proiector, tablă, acces la internet
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Sală de seminar, proiector, tablă, acces la internet

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale /esențiale	C1 Utilizarea adecvată a conceptelor din domeniile lingvisticii (particulare, generale, comparate ori contrastive) C2 Interpretarea faptelor de limbă din varii perspective (diacronice, diatopice, sincronice și interrelaționarea acestora) C3 Circumscrierea în profunzime a faptelor de limbă C4 Analiza și prezentarea faptelor de limbă în funcție de abordarea teoretică/școala lingvistică prioritară C5 Analiza și prezentarea elementelor complementare cercetării (inter- și transdisciplinaritate) C6 Argumentarea corectă din punct de vedere logic, gramatical și pragma-discursiv
Competențe transversale	CT1 Utilizarea componentelor domeniului Limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională CT2 Organizarea unui proiect de cercetare individual cu respectarea tuturor normelor de cercetare umanistă CT3 Participare la sesiunea științifică anuală a doctoranzilor

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul urmărește <ul style="list-style-type: none"> Explicarea conceptelor fundamentale ale sintaxei și a relevanței acestora pentru analiza limbajului Examinarea relevanței pragmaticii și a analizei discursului pentru descrierea faptelor naturale de limbă
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Înțelegerea demersului de tip pragmatic și discursiv și capacitatea de a utiliza aparatul său conceptual în analiza datelor lingvistice Examinarea relevanței categoriilor pragmaticii și ale analizei discursului scris și oral pentru studierea faptelor lingvistice

8. Conținuturi

Curs și seminar	Metode de predare	Observații
1. Limite ale descrierii gramaticale a limbii (inanalizabile, malformații, false funcții). Funcții gramaticale vs funcții pragma-discursive (Pop). Frază vs enunț.	Prelegerea și conversația euristică Expunere interactivă – proiecție, hand-out-uri. Analiză și interpretare	Fiecare curs este gândit în strânsă legătură cu seminarul aferent, ambele punând accentul pe intervențiile doctoranzilor la tema propusă.
2. Teorii pragmatice. categoria de act de limbaj ; teoria actelor de limbaj (Austin, Searle); teoria enunțării (Benveniste); teoria funcțiilor limbii (Jakobson); teorii cognitive ale interpretării: principiul cooperării (Grice); principiul pertinentei (Sperber & Wilson)		
3. Analiza discursului . Analiza conversațională de la Geneva: structura ierarhică; unități monologale, unități dialogale; act discursiv vs act ilocuționar (Roulet <i>et al</i> ; Kerbrat-Orecchioni). Scris vs oral.		

4. Heterogenitatea compozițională a discursului (Roulet). Tipuri se secvențe: narativ, descriptiv, argumentativ, explicativ, procedural, dialogal (Adam)		
5. Discurs vs text . Mărci pragmatice/discursive. Pragmaticalizare (Traugott & Dasher). Coeziune și coerență.		
6. Heterogenitatea referențială a discursului . Categoria de spații discursive (Pop). Modelul textului aisberg (Vlad). Modelul modular (Roulet)		

Bibliografie orientativă

Auchlin, A., J. Moeschler (1997/2000) *Introduction à la linguistique*, A. Colin. (sau în română: 2005 *Introducere în lingvistică*, Echinox) BL

Benveniste, E. (1966/1974) *Problèmes de linguistique générale*, Paris, Gallimard – BSF.

Benveniste E. (1970) L'appareil formel de l'énonciation. *Langages*, 5e année, n°17. "L'énonciation": 12-18;

Charaudeau, P. (1992) *Grammaire du sens et de l'expression*, Paris, Hachette – BLF, BIF.

Costăchescu, A. (2019) *Pragmatica lingvistică*, <https://www.euroinst.ro/titlu.php?id=1640>
Din Cuprins: ◇ Referința, deixis, anafora ◇ Deicticele de persoană ◇ Deicticele spațiale ◇ Adverbialele temporale (valori deictice și anaforice) ◇ Timpurile verbului (valori deictice, aspectual, anaforice și modale) ◇ Timpurile verbului între semantică și pragmatică ◇ Implicaturile conversaționale ◇ Presupoziția ◇ Acte de limbaj ◇ Pragmatica cognitivă

Ducrot, O. (1980) *Les mots du discours*, Paris, Minuit – BLF.

Grice, P. (1975) Logic and Conversation, In P. Cole, & J. Morgan (Eds.), *Syntax and semantics* (pp. 41-58). New York: Academic Press ; (pentru versiunea în limba franceză : « Logique et conversation », *Communications* 30).

Kerbrat-Orecchioni, C. (2001) *Les actes de langage dans le discours*, Nathan Université.

Moeschler, J., Reboul, A. (1994) *Dictionnaire encyclopédique de pragmatique*, Seuil (sau versiunea în limba română: *Dicționar enciclopedic de pragmatică*, Echinox, 1999) – BL, BRL, BRBCU, BLMA, BLF.

Pop, L. (2000) *Espaces discursifs. Pour une représentation des hétérogénéités discursives*, Louvain-Paris, Ed. Peeters – BSF.

Pop, L. (2005) *La grammaire graduelle, à une virgule près*, Berna, Peter Lang - BSF

Reboul, A., Moeschler J. (1998) *La pragmatique aujourd'hui*, Seuil. (sau versiunea în limba română: *Pragmatica, azi*. Cluj, Echinox, 2001). BLF, BSF.

Reboul, J. & Moeschler, J. *Pragmatica discursului*, <https://www.euroinst.ro/titlu.php?id=1070>

Ruxândoiu, L. (coord.) *Dicționar de pragmatică și analiza discursului*, Editura Institutului European, 2024.

Searle, J. (1969) *Speech Acts*, Cambridge University Press. (pentru versiunea în limba franceză: *Les actes de langage* (éd. fr.) – BLF

(1979) « Le sens littéral », *Langue française*, 42: 34-47 – BPL.

Sperber D. & Wilson D. *Relevance Communication and Cognition* 2nd edition 1996.

Sperber, D. & D. Wilson (1986) *La pertinence*, Paris, Minuit. Originalul în engleză *Relevance: Communication and cognition* (2nd ed.). Blackwell Publishing.

Traugott, E. C. & Dasher, R. B. (2005) *Regularity in Semantic Change*, Cambridge Studies in Linguistics 97

Vlad, C. ((2003) *Textul aisberg. Teorie și analiză lingvistico-semiotică*, Cluj, Casa Cărții de Știință.

Zufferey, S & J. Moeschler, *Initiation à l'étude du sens. Sémantique et pragmatique*, Editions Sciences Humaines, 2024.

Note: BL = Bibl. Fac. de Litere ; BLF = Bibl. lectoratului de franceză ; BSF = Bibl. secției de franceză ; BPL = Bibl. periodice Fac. de Litere ; BRL = Bibl. referințe Fac. de Litere, BRBCU = Bibl. referințe BCU, BLMA = Bibl. LMA, BIF = Bibl. Institutului Francez Cluj

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Tematica este elaborată pe baza bibliografiei internaționale în domeniu;
- Cadrul didactic are doctoratul în domeniul filologie;
- În conformitate cu standardele ARACIS, școala doctorală are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socioeconomic și profesional din țară și din străinătate, cu diferitele rețele de cercetare și asociații profesionale în care cadrul didactic activează.

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii și mod de evaluare	10.2 Proces de evaluare
10.3 Curs și seminar	<p>Pentru absolvirea disciplinei, doctoranzii vor opta pentru a fi evaluați la unul dintre cele două module, achitându-se de sarcinile de lucru ale modulului ales.</p> <p>Ca mod de evaluare la modulul 2, doctoranzii vor trebui să obțină un calificativ pe baza unei prezentări în seminar și a unei lucrări de minimum 5 pagini, care să aibă legătură cu proiectul individual de cercetare și să respecte normele științifice.</p>	<p>Titularii de disciplină aleg de comun acord două date de examen în sesiunea legală pentru definitivarea calificativului. Cu două săptămâni înainte de încheierea activității didactice, doctoranzii completează în grup o cerere către directorul școlii doctorale, în care solicită evaluarea la unul dintre module.</p> <p>Cererea va conține două liste cu repartizarea doctoranzilor înscriși pentru evaluare la fiecare dintre cele două cadre didactice titulare de disciplină. Atât cererea, cât și adeverințele individuale de obținere a calificativului, se semnează de către cadrul didactic evaluator (care decide calificativul), de către celălalt cadru didactic titular și de către conducătorul de doctorat (acesta din urmă nu poate fi evaluatorul).</p> <p>Calificativele posibile sunt: foarte bine, bine, satisfăcător sau nesatisfăcător.</p>
10.6	Standard minim de performanță	
	<ul style="list-style-type: none"> înțelegerea aspectelor de ordin sintactic și semantic-pragmatic; doctorandul cunoaște care sunt principalele concepte, le definește corect și le utilizează în concordanță cu standardele cecetării academice. 	

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

Numele și semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Adrian P. N.

Liana P. N.

Data completării:
15.11.2025

Data avizării în
Departament:
16.11.2025

Director - Școala doctorală de studii
lingvistice și literare,
Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU-
BUFTEA

[Signature]

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului